

KERÎMÎ'NİN İRŞÂD'INDAKİ
DİL VE ÜSLUP ÖZELLİKLERİ

THE LANGUAGE AND STYLE IN
İRŞÂD OF KERÎMÎ ÇELEBİ

DOÇ. DR. EYUP SERTAÇ AYAZ

MURAT ÖZANGİR

KERİMÎ'NİN İRŞÂD'INDAKİ DİL VE ÜSLUP ÖZELLİKLERİ*

DOÇ. DR. EYUP SERTAÇ AYAZ

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

MURAT ÖZANGİR

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

Özet

İrşâd, XV. asırda, İstanbul'un fethinden sonra Kerîmî tarafından kaleme alınmış, edebiyatımızdaki ilk Türkçe manevi mevlid örneğidir. Hz. Muhammed'in manevi doğumu mertebelere dayandırılarak hazarât-ı hamsa (beş ilahi hazret) göre, tasavvufi bir bakış açısıyla anlatılmıştır. Konuyu ele alış biçimi bakımından diğer mevlid metinlerinden ayrılan İrşâd, üslup olarak da halk için sade bir dille yazılan mevlidlerden farklıdır. Yazıldığı dönemin dil özelliklerini yansıtan İrşâd, kelime kadrosu bakımından üç dilli bir görünüm arz etmektedir. Bu çalışmada, daha önce beş nüshası tespit edilen İrşâd adlı eserin tespit edilen iki yeni nüshası tanıtılarak bazı dil ve üslup özelliklerine değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Kerîmî, İrşâd, Mevlid, Dil, Üslub

* Bu çalışma Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Doç. Dr. Eyup Sertaç AYAZ danışmanlığında Murat Özangir tarafından yapılan "Kerîmî Çelebi: İrşâd (Giriş-İnceleme-Tenkidi Metin-Dizin)" adlı yüksek lisans tezinin malzemesinden üretilmiştir.

THE LANGUAGE AND STYLE IN İRŞÂD OF KERÎMÎ ÇELEBÎ

ASSOC. PROF. EYUP SERTAÇ AYAZ

KAFKAS UNIVERSITY

MURAT ÖZANGİR

KAFKAS UNIVERSITY

Abstract

İrşâd that written by Kerîmî in the 15th century after the conquest of Istanbul, is the first Turkish spiritual mevlid example in Turkish literature. The spiritual birth of Prophet Muhammad is explained from a sufistic point of view, based on degrees, according to hazarât-ı hamsa (five divine hadiths). Irshad, which differs from other mevlid texts in terms of the way it handles the subject, differs too in style from the mevlids written in a plain language for the public. İrşâd that reflecting the language characteristics of the period in which it was written, has a trilingual appearance in terms of its vocabulary. In this study, İrşâd that which five copies have been identified before, were introduced and some language and stylistic features were mentioned in two new copies.

Keywords

Kerîmî, İrşâd, Mevlid, Language, Style

